

Bijlage 1. Overzicht aangenomen moties/amendementen en indicatief effect op EMU-saldo en EMU-schuld

1. Overzicht aangenomen moties/amendementen

Onderstaande tabel is een actualisatie van het overzicht van de budgettaire gevolgen van de moties en amendementen die tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen en de Algemene Financiële Beschouwingen een meerderheid kregen. Een eerder overzicht ontving u op 20 oktober jl. De Tweede Kamer heeft aanvullende moties en amendementen ingediend tijdens de begrotingsbehandelingen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (inclusief het Nationaal Groeifonds), het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief het begrotingshoofdstuk Koninkrijksrelaties) en de behandeling van het Belastingplan. De budgettaire gevolgen van deze amendementen en moties zijn in onderstaande tabel verwerkt.

De budgettaire effecten bij de lastenmaatregelen zijn weergegeven in prijspeil 2023 om aan te sluiten bij de uitgavenmaatregelen. Aan de inkomstenkant worden de budgettaire effecten normaliter gepresenteerd in jaar van invoering. Deze tabel wijkt daarom af van de in amendementen op het Belastingplan weergegeven effecten.

Tabel 1 Overzicht aangenomen moties/amendementen

Begroting	in mln. euro, + is saldo belastend, prijspeil 2023	Indiener amendement	Motie APB/AFB	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Struc.
	Lastenmaatregelen			0	517	-1.512	-1.444	-1.525	-1.554	-1.771
BP	Beperken tabelcorrectiefactor	reeds verwerkt via NvW	Stoffer c.s	0	-243	-243	-243	-243	-243	-243
BP	Verhogen belastingvrije som BES-eilanden naar \$20.424	Grinwis en van Weyenberg		0	3	3	3	3	3	3
BP	Nadere uitwerking uitzondering pachtovereenkomst bedrijfsopvolgingsregeling (BOR)	van Dijk		0	0	0	0	0	0	0
BP	Aanpassen verlaging vrijstellingspercentage goingconcernwaarde BOR naar 75% in plaats van 70%	van Dijk en Erkens		0	15	4	5	5	6	18
BP	Aanpassen verwateringsregeling BOR en doorschuifregeling (DSR)	van Dijk en Erkens		0	18	17	20	20	20	20
BP	Herijking maatregel aanmerken aan derden verhuurde onroerende zaken BOR en DSR	van Dijk en Erkens		0	-8	-8	-9	-8	-8	-9
BP	Verlagen vrijstelling groen beleggen box 3 naar € 30.000	van Dijk en Erkens		0	0	-26	-26	-26	-26	-26
BP	Verlengen afbouwpad afschaffing verlaagde EB tarief glastuinbouw van 5 naar 10 jaar	Grinwis		0	0	38	36	33	29	19
BP	Afschaffen vrijstelling kolenbelasting voor duaal & non-energetisch gebruik per 2027	Erkens en Alkaya		0	0	0	0	-75	0	0
BP	Gedeeltelijk terugdraaien verlaging mkb-winstvrijstelling	Erkens en Alkaya		0	82	0	0	0	0	0
BP	Terugdraaien afschaffen giftenaftrek in de vennootschapsbelasting	Grinwis		0	11	11	11	11	11	11
BP	Verlagen maximumbedrag excessief lenen uit de eigen BV van € 700.000 naar € 500.000	Grinwis		0	-13	-13	-13	-13	-13	-13
BP	Verhogen belastingvermindering EB met € 23,40 naar € 521,78 (lastenverlichting EB)	van Dijk en Erkens		0	194	194	194	194	194	194

BP	Beperken tabelcorrectiefactor inkomsten- en loonbelasting	van Dijk en Erkens		0	-98	-98	-98	-98	-98	-98
BP	Verhogen hoge tarief arbeidsongeschiktheidsfonds (AOF) premie met 0,05%	van Dijk en Erkens		0	-97	-97	-97	-97	-97	-97
BP	Verhogen bankenbelasting	van der Lee	Klaver c.s.	0	-145	-145	-145	-145	-145	-145
BP	Afschaffen inkoopfaciliteit dividendbelasting	van der Lee		0	0	-770	-770	-770	-770	-770
BP	Verhogen hoge tarief box 2	van der Lee	Klaver c.s.	0	-121	-121	-121	-121	-121	-121
BP	Verhogen hoge tarief box 3	van der Lee	Klaver c.s.	0	-314	-314	-314	-314	-314	-314
BP	Afschaffen partiële buitenlandse belastingplicht met overgangsrecht	Omtzigt		0	0	-6	-9	-19	-19	-19
BP	Stapsgewijs afbouwen inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) en uitstellen afschaffing tot 2027	Grinwis		0	0	62	171	228	191	0
BP	Versoberen 30%-regeling	Omtzigt		0	0	-3	-41	-93	-157	-183
BP	Invoeren regeling voor fiscaal bovenmatige pensioenregelingen (kappers)	van Dijk		0	1	1	0	0	0	0
BP	Stapsgewijs verhogen EB tarief walstroom	Omtzigt		0	0	-1	-1	-2	-2	-11
BP	Verlagen tarief 1e schijf elektriciteit EB met € 0,00001	Omtzigt		0	0	1	1	2	2	11
BP	Verlagen gewichtsgrens vliegbelasting naar 4.000 kilogram	Omtzigt	Bontenbal c.s.	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1
BP	Gedeeltelijk terugdraaien verhoging alcoholaccijns	Erkens en Stoffer		0	72	72	72	72	72	72
BP	Verhogen kansspelbelasting met 1%	Erkens en Stoffer		0	-25	-25	-25	-25	-25	-25
BP	Indexatie van de maximale onbelaste uurvergoeding vrijwilligers	Motie van Dijk		0	0	0	1	1	1	1
BP	Verhogen tabaksaccijns	Erkens en Stoffer		0	-26	-45	-45	-45	-45	-45
BP	Doortrekken verlaging brandstofaccijns benzine, diesel en LPG en voorkomen indexeren voor 2024	Erkens	Hermans c.s	0	1.212	0	0	0	0	0
	Uitgavenmaatregelen			-96	1.134	1.651	1.431	1.496	331	1.790
SZW	Verhoging Wettelijk minimumloon	van der Lee c.s.	Klaver c.s.	0	348	811	814	824	825	838
SZW	Verhoging Kinderopvangtoeslag	van der Lee c.s.	Klaver c.s.	21	250	275	301	433	481	508
SZW	Middelen voor SER diversiteit in bedrijf	Van Weyenberg c.s.		0	1	0	0	0	0	0
SZW	Middelen voor SER diversiteit in bedrijf	Van Weyenberg c.s.		0	-1	0	0	0	0	0
SZW	Re-integratie voor mensen met postinfectieuze aandoeningen	Van Weyenberg c.s.		0	0	0	0	0	0	0
SZW	Re-integratie voor mensen met postinfectieuze aandoeningen	Van Weyenberg c.s.		0	0	0	0	0	0	0
SZW	Subsidie MKB inclusiviteitstechnologie	de Kort c.s.		0	5	0	0	0	0	0
SZW	Dekking subsidie MKB inclusiviteitstechnologie	de Kort c.s.		-5	0	0	0	0	0	0
SZW	Middelen voor terugkeer van dakloze arbeidsmigranten	de Kort		0	3	0	0	0	0	0
SZW	Dekking Aanvullende Post-middelen voor terugkeer van dakloze arbeidsmigranten	de Kort		0	-3	0	0	0	0	0

SZW	Verhoging minimumloon Caribisch Nederland	Ceder c.s.	0	8	16	16	15	14	14
SZW	Dekking begroting minimumloon Caribisch Nederland	Ceder c.s.	-7	0	0	0	0	0	0
SZW	Dekking Aanvullende Post-middelen minimumloon Caribisch Nederland	Ceder c.s.	0	-2	-16	-16	-15	-14	-14
SZW	Verhogen kinderbijslag	reeds verwerkt via NvW	Stoffer c.s.	0	250	250	250	250	250
BZK	Middelen voor een studentenwoningenstartbouwimpuls	Bouljakar	0	20	0	0	0	0	0
BZK	Dekking Woningbouwimpuls tranche 6	volgt uit toelichting amendement Bouljakar	0	-20	0	0	0	0	0
BZK	Aanvullende stimuleringsmiddelen voor woningcoöperaties (revoluerend fonds)	Beckermann	0	30	0	0	0	0	0
BZK	Dekking onderuitputting Woningbouwimpuls	Beckermann	0	-30	0	0	0	0	0
BZK	Aanvullende middelen revoluerend nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen	Grinwis en De Groot	0	30	0	0	0	0	0
BZK	Dekking onderuitputting Woningbouwimpuls	Grinwis en De Groot	0	-30	0	0	0	0	0
BZK	Middelen parlement.com	Sneller Rahimi	0	0,25	0	0	0	0	0
BZK	Dekking vrij besteedbare middelen art ikel 1 BZK-begroting	Sneller Rahimi	0	0,25	0	0	0	0	0
BZK	Middelen ProDemos	Sneller	0	1	0	0	0	0	0
BZK	Dekking vrij besteedbare middelen art ikel 1 BZK-begroting	Sneller	0	-1	0	0	0	0	0
BZK	Middelen landelijke vereniging Kleine Kernen	van Dijk van der Graaff	0	0,35	0	0	0	0	0
BZK	Dekking vrij besteedbare middelen art ikel 1 BZK-begroting	van Dijk van der Graaff	0	0,35	0	0	0	0	0
BZK	Doorbouwgarantie	Grinwis en Nijboer	Grinwis en Nijboer	0	175	0	0	0	0
BZK	Doorbouwgarantie	volgt uit bespreking tijdens plenaire vergadering op 19/10		0	-175	175	0	0	0
BZK	Zonnepanelen op scholen	volgt uit toelichting amendement Boucke c.s.	0	40	0	0	0	0	0
BHOS	Kasschuif ODA-budget 2028 naar 2023	Grinwis	70	0	0	0	0	-70	0
EZK	Duurzaamheidsleningen voor kleine bedrijven	de Jong en Aartsen	0	10	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Porthos garantie	de Jong en Aartsen	-10	0	0	0	0	0	0
EZK	Middelen voor de ontwikkeling van SMR's	Eerdmans en Stoffer	0	7,3	0	0	0	0	0
EZK	Dekking AP Klimaatfonds	Eerdmans en Stoffer	0	-7	0	0	0	0	0
EZK	Verlenging van extra budget voor de ISDE regeling	Boswijk c.s.	0	20	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Porthos garantie	Boswijk c.s.	-20	0	0	0	0	0	0
EZK	Middelen voor ROM's	van Strien c.s.	0	4	0	0	0	0	0
EZK	Dekking artikel 3 EZK-begroting	van Strien c.s.	0	4	0	0	0	0	0
EZK	Middelen voor het tegengaan van netcongestie	Erkens c.s.	0	55	0	0	0	0	0

EZK	Dekking Porthos garantie	Erkens c.s.		-55	0	0	0	0	0	0
EZK	Verlenging van de waardevermeerderingsregeling	Beckerman en Nijboer		0	104	0	0	0	0	0
EZK	Dekking artikel 41 EZK-begroting	Beckerman en Nijboer		0	-104	0	0	0	0	0
EZK	Aanvullende middelen voor schadeafhandeling Limburgse mijnbouw	Erkens c.s.		0	5	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER)	Erkens c.s.		-5	0	0	0	0	0	0
EZK	Middelen voor een kwaliteitsbudget	Kröger en Boucke		0	25	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Porthos garantie	Kröger en Boucke		-25	0	0	0	0	0	0
EZK	Zonnepanelen op scholen	Boucke c.s.		0	40	0	0	0	0	0
EZK	Zonnepanelen op scholen naar BZK-begroting	Boucke c.s.		0	-40	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Porthos garantie	Boucke c.s.		-40	0	0	0	0	0	0
EZK	Middelen Subsidie Coöperatieve Energieopwekking t.b.v. burgerinitiatieven	Kröger en Grinwis		0	5	5	5	5	0	0
EZK	Dekking Porthos garantie	Kröger en Grinwis		-20	0	0	0	0	0	0
EZK	Dekking Nationaal Groeifonds	Erkens c.s.	Hermans c.s	0	0	0	0	0	-1212	0
VWS	Gratis maken 113	reeds verwerkt via NvW	Den Haan	0	0,5	0,7	0	0	0	0
VWS	LPO of groeiruumte Zvw	reeds verwerkt via NvW	Den Haan	0	-1	-1	0	0	0	0
IenW	Voorkomen prijsstijgingen regionaal OV en verbetering regionaal OV	n.v.t.	Bikker c.s.	0	300	300	300	300	300	300
IenW	Voorkomen prijsstijgingen NS 2024	n.v.t.	Bikker c.s.	0	120	0	0	0	0	0
IenW	Onverdeelde loon- en prijsbijstelling Aanvullende Post	n.v.t.	Bikker c.s.	0	-120	-87	-86	-218	-223	-223
IenW	Aanvullende Post loon- en prijsbijstelling TEM	n.v.t.	Bikker c.s.	0	-28	-28	-19	-19	-19	-19
IenW	Aanvullende Post loon- en prijsbijstelling Mobiliteitsfonds	n.v.t.	Bikker c.s.	0	0	0	-36	-34	-34	-58
IenW	Aanvullende Post loon- en prijsbijstelling Transitiefonds	n.v.t.	Bikker c.s.	0	-57	-62	-148	-147	-134	0
IenW	Ruimte begroting Mobiliteitsfonds	n.v.t.	Bikker c.s.	0	-120	0	0	0	0	0
OCW	Verlagen rente studieleningen	Omtzigt c.s.		0	0	3	41	93	157	183
FIN	Uitvoeringskosten Belastingdienst (indicatief) ¹	diversen		0	10	10	10	10	10	10
Totaal				-96	1.651	139	-12	-30	-1.224	19

¹ Het bedrag voor uitvoeringskosten is een eerste inschatting. De uitvoeringskosten ten gevolge van het inzagerecht in het fiscale dossier (amendement Omtzigt) zijn hierin bijvoorbeeld niet opgenomen, omdat op dit moment nog geen inschatting te geven is van de impact en de daaruit volgende uitvoeringskosten.

2. Indicatief effect op EMU-saldo en EMU-schuld

Tabel 2 EMU-saldo ten opzichte van raming Miljoenennota 2024 na moties en amendementen

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
EMU-saldo bij Miljoenennota	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-3,6%	-2,6%	-3,2%
verschil	0,1%	-0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
EMU-saldo na moties en amendementen	-1,5%	-3,1%	-3,0%	-3,6%	-2,6%	-3,1%

Tabel 3 EMU-schuld ten opzichte van raming Miljoenennota 2024 na moties en amendementen

	2023	2024 ²	2025	2026	2027	2028
EMU-schuld bij Miljoenennota	47,6%	47,3%	48,6%	50,4%	51,3%	52,9%
verschil	-0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%
EMU-schuld na moties en amendementen	47,6%	47,3%	48,8%	50,6%	51,4%	53,0%

Tabel 2 en 3 tonen het effect van de aangenomen moties en amendementen op het EMU-saldo en de EMU-schuld ten opzichte van de Miljoenennota 2024. Op dit moment is er geen recente CPB-raming die rekening houdt met andere (economische) ontwikkelingen of de doorwerking van de aangenomen moties en amendementen op de economie. Macro economische doorwerkingen op het saldo en de schuld zijn in deze berekening daarom niet meegenomen. Een precieze raming van het EMU-saldo en de EMU-schuld is daarom niet mogelijk en volgt weer bij de Startnota of Voorjaarsnota 2024. Hierdoor dienen de in deze brief gepresenteerde saldo en schuld cijfers met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Tabel 4 correcties EMU-saldo

+ = saldobelastend, in miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal budgettair effect moties en amendementen	-96	1.651	139	-12	-30	-1.224
Correcties EMU-saldo lasten	-654	29	230	138	93	46
Correcties EMU-saldo uitgaven	0	41	115	170	243	306
Totale belasting EMU-saldo	-751	1.721	485	296	306	-871

In tabel 4 is de totale belasting van de aangenomen moties en amendementen op het EMU-saldo weergegeven. Dit verschilt van het totaal budgettair effect zoals weergegeven in tabel 1. De oorzaak hiervoor is dat bepaalde inkomstenmaatregelen, zoals het verhogen van het box 2-tarief en het verlagen

² In 2024 is de verslechtering door afronding niet zichtbaar in het schuldniveau van 47,3%.

van het maximumbedrag voor excessief lenen uit de eigen BV, door anticipatie-effecten op een andere manier het EMU-saldo belasten. Voor budgettaire besluitvorming wordt conform de begrotingsregels de lastenrelevante, vlakke reeks gehanteerd. Daarnaast wordt voor bepaalde SZW uitgaven conform de begrotingsregels het uitgavenplafond gecorrigeerd voor de omzetting van constante prijzen naar lopende prijzen. Deze uitgaven hoeven niet te worden ingepast onder het uitgavenplafond, maar belasten wel het EMU-saldo.